

VLADIMIR VLADIMIROVIČ NABOKOV rođen je u Sankt Peterburgu, 23. aprila 1899, kao najstariji od petoro dece u uglednoj aristokratskoj porodici. Deda mu je bio ministar pravde za vreme vladavine Aleksandra II, a otac, takođe ugledni političar, novinar i pravnik, ubijen je u Berlinu u atentatu 1922. Majka potiče iz bogate buržoaske porodice. Svi zajedno prebegli su u Nemačku 1919, posle Boljševičke revolucije. Nabokov je studirao francuski i rusku književnost na Triniti koledžu u Kembridžu (1919–1923), a potom je živeo u Berlinu (1923–1937) i Parizu (1937–1940), gde je počeo da piše, uglavnom na ruskom, pod pseudonimom Sirin. Godine 1940. seli se u SAD, gde je započeo svoju književnu karijeru kao romanopisac, kritičar, pesnik i prevodilac. Takođe, radio je i kao profesor književnosti na univerzitetima Velsli, Stenford, Kornel i Harvard. Posle velikog uspeha s romanom *Lolita*, prekinuo je profesorsku karijeru i u potpunosti se posvetio pisanju. Godine 1961. preselio se u Švajcarsku (Montre), gde je i umro 1977. Nabokov je danas priznat kao jedan od najznačajnijih proznih pisaca XX veka i kao veliki stilista, koji je besprekorno vladao engleskim i ruskim jezikom.

Biblioteka
XX vek

Urednik izdanja
Aleksandar Šurbatović

Naslov originala
Vladimir Nabokov
SPEAK, MEMORY
An Autobiography Revisited

Copyright 1947, 1948, 1949, 1950, 1951 © 1967 by Vladimir Nabokov
All rights reserved
Copyright © ovog izdanja *Dereta*, 2022

VLADIMIR NABOKOV

PRIČAJ, SEĆANJE!

Iznova posećena autobiografija

Prevod sa engleskog

Alen Bešić

Milica Kecojević

Srđan Vujica

Beograd

2022

DERETA

Veri

PREDGOVOR

Ovo delo predstavlja sistematično povezan skup ličnih sećanja koja se, geografski, prostiru od Sankt Peterburga do Sen Nazera i obuhvataju trideset sedam godina, od avgusta 1903. do maja 1940, s tek nekoliko izleta u kasnije prostor-vreme. Esej kojim je otpočeo ovaj sled odgovara sadašnjem petom poglavlju. Napisao sam ga na francuskom, pod naslovom „Mademoiselle O”, pre trideset godina, u Parizu, gde ga je Žan Polan objavio u drugom broju časopisa *Mezur*, 1936. godine. Fotografija (objavljena nedavno u knjizi Žizel Frojnd *Džems Džojs u Parizu*) čuva sećanje na taj događaj, jedino što sam ja (jedan od članova grupe *Mezur* koji se odmaraju oko kamenog baštenskog stola) pogrešno prepoznat kao „Odiberti”.

U Americi, u koju sam migrirao 28. maja 1940, „Mademoiselle O” na engleski jezik prevela je pokojna Hilda Vard, ja sam uradio reviziju, a Edvard Viks ju je u januaru 1943. objavio u časopisu *Atlantik mantli* (u kojem sam takođe štampao i svoje prve priče napisane u Americi). Moja veza sa *Njujorkerom* počela je (preko Edmunda Vilsona) kratkom pesmom objavljenom u aprilu 1942, za kojom su usledili i drugi raseljeni stihovi; ali moje prvo prozno delo pojavilo se tamo tek 3. januara 1948: to je bio „Portret mog strica” (treće poglavlje u konačnoj redakciji knjige), napisan juna 1947. godine u „Kolambajn lodžu”,

Estes Park, Kolorado, gde ne bih mogao boraviti toliko dugo sa ženom i sinom da duh moje prošlosti nije ostavio tako silan utisak na Harolda Rosa. Isti časopis mi je objavio i četvrto poglavlje („Moje englesko obrazovanje”, 27. marta 1948), šesto („Leptirovi”, 12. juna 1948), sedmo („Kolet”, 31. jula 1948) i deveto poglavlje („Moje rusko obrazovanje”, 18. septembra 1948), sva napisana u Kembridžu, u Masačusetsu, u vreme ogromnog duševnog i fizičkog napora, kao i deseto poglavlje („Predigra”, 1. januara 1949), drugo („Portret moje majke”, 9. aprila 1949), dvanaesto („Tamara”, 10. decembar 1949), osmo („Slajdovi za čarobnu lampu”, 11. februara 1950; pitanje H. R.-a: „Zar su Nabokovi bili porodica sa samo *jednim* kleštima za krcanje oraha?”), prvo („Savršena prošlost”, 15. april 1950) i petnaesto poglavlje („Vrtovi i parkovi”, 17. jun 1950), sva napisana u Itaki, u Njujorku.

Od preostala tri poglavlja, jedanaesto i dvanaesto izašla su u časopisu *Partizan rivju* („Prva pesma”, septembar 1949. i „Izgnanstvo”, januar–februar 1951), dok se trinaesto pojavilo u *Harpers magazinu* („Stanovanje u Triniti lejnu”, januar 1951).

Engleska verzija „Mademoiselle O” preštampana je u *Devet priča* („New Directions”, 1947), i *Nabokovljevih dvanaest* („Doubleday”, 1958; „Heinemann”, 1959; „Popular Library”, 1959; i „Penguin Books”, 1960); u potonju zbirku uključio sam i „Prvu ljubav”, koja je postala omiljena priča antologičara.

Premda sam ova poglavlja pisao hirovitim redosledom odraženom u navedenim datumima prvih objavljivanja, ona su skladno popunjavala numerisane praznine u mom umu koje su sledile sadašnji raspored poglavlja. Taj poredak ustanovljen je 1936. godine, prilikom polaganja kamena

temeljca koji je u skrivenim šupljinama već sadržao različite mape, redove vožnje, kolekciju šibica, krhotinu rubinskog stakla, pa čak i – kako sad shvatam – pogled s moga balkona na Ženevsko jezero, na njegovo mreškavanje i čistine svetla, istačkanog, danas, u vreme za čaj, crnim liskama i ćubastim patkama. Stoga mi nije bilo teško da sastavim knjigu koju je njujorški izdavač „Harper & Bros.” obelodanio 1951. godine pod naslovom *Nepobitni dokaz*; nepobitni dokaz moga postojanja. Nažalost, ta fraza navodila je na pomisao da je u pitanju kriminalistički roman, pa sam nameravao da britansko izdanje naslovim *Pričaj, Mnemosino*, ali rečeno mi je da „bakice neće želeti da traže knjigu čiji naslov ne mogu da izgovore”. Poigravao sam se i sa naslovom *Antemion*, što je naziv ornamenta u obliku cveta orlovih noktiju, koji se sastoji od kitnjastih spletova i raspršenih bokora, ali nikome se nije svideo; naposljetku smo se odlučili za *Pričaj, sećanje* („Gollancz”, 1951, i „The Universal Library”, Njujork, 1960). Tu su knjigu preveli: autor, na ruski (*Друзье Беэеза*, „The Chekhov Publishing House”, Njujork, 1954), Ivon Dave, na francuski (*Autres Rivages*, „Gallimard”, 1961), Bruno Odera, na italijanski (*Parla, Ricordo*, „Mondadori”, 1962), Hajme Pinjeiro Gonsales (*iHabla, memoria!*, 1963) i Diter E. Cimer, na nemački („Rowohlt”, 1964). Ovim se iscrpljuje neophodna količina bibliografskih informacija, što će, nadam se, razdražljive kritičare, koje je naljutila beleška na kraju *Nabokovljevih dvanaest*, hipnotisati da je prihvate na početku ove knjige.

Dok sam pisao prvu verziju u Americi, prilično me je ometao potpuni nedostatak podataka vezanih za porodičnu istoriju i, shodno tome, nemogućnost da proverim svoje sećanje kad sam mislio da možda grešim. U ovom

izdanju očeva biografija je proširena i prepravljena. Izvršeno je i mnoštvo drugih ispravki i dopuna, naročito u ranijim poglavljima. Otvorene su i neke škakljive zgrade, te im je dopušteno da prospu svoj još uvek živahan sadržaj. Ili mi je pak neki predmet, koji je predstavljao tek nasumično izabranu figuru, bez istinskog značenja u priповesti o kakvom važnom događaju, upadao u oči kad god bih iznova pročitao dati odlomak prilikom korekture otisaka za različita izdanja, dok naposletku nisam zasukao rukave, pa su se proizvoljne naočari (koje behu potrebnije Mnemosini nego ma kome drugom) prometnule u jasno upamćenu tabakeru u obliku školjke, što je blistala u vlažnoj travi u podnožju topole na Šemin di pendi, gde sam tog junskog dana 1907. godine naišao na ljiljka koji se ne sreće baš često tako daleko na zapadu, i gde je četvrt stoleća ranije, moj otac u mrežicu uhvatio dnevnog paunovca, izuzetno retkog u našim severnim šumskim područjima.

U leto 1953, na ranču nedaleko od Portala u Arizoni, u iznajmljenoj kući u Ešlandu u Oregonu, te u raznim motelima na Zapadu i Srednjem zapadu, uspeo sam da, između lova na leptirove i pisanja *Lolite* i *Pnina*, uz pomoć svoje supruge, prevedem *Pričaj, sećanje!* na ruski. Zbog psiholoških poteškoća da se ponovo poduhvatim teme razrađene u *Daru*, izostavio sam čitavo poglavlje (jedanaesto). S druge strane, prepravio sam mnoge odlomke i pokušao da preduzmem nešto u vezi sa amnezijskim nedostacima izvornika – rupama u sećanju, mutnim mestima, nejasnim područjima. Ustanovio sam da se ponekad, uz pomoć gorljive usredsređenosti, bezbojna mrlja može izvrsno izoštriti, tako da najednom bude moguće da se prepozna izvestan vidik, ili imenuje do maločas bezimni sluga. U ovo,

konačno izdanje knjige *Pričaj, sećanje!* uneo sam ne samo suštinske izmene i opsežne dodatke u prvobitni engleski tekst nego sam iskoristio i mnoge ispravke nastale tokom njegovog prevođenja na ruski jezik. To ponovno angliciziranje ruske prerađene verzije teksta prvobitno napisanog na engleskom jeziku kao prepričavanje ruskih uspomena, pokazalo se đavolski teškim zadatkom, međutim, izvesnu utehu našao sam u pomisli da takvu višestruku metamorfozu, dobro poznatu leptirovima, do sada nije pokušalo nijedno ljudsko biće.

Od anomalija pamćenja, čiji vlasnik i žrtva nikad ne bi trebalo da se okuša u pisanju autobiografije, najgora je sklonost da se sopstvena starost izjednačuje u retrospektivi sa starošću stoleća. To je, u prvoj verziji ove knjige, dovelo do niza izuzetno konsekventnih hronoloških omašaka. Rođen sam u aprilu 1899, i jasno, tokom prve trećine, recimo, 1903, imao sam otprilike tri godine; međutim, u avgustu iste godine, uvideo sam da se ta oštra brojka „3” (kako je opisano u „Savršenoj prošlosti”) zapravo odnosi na starost stoleća, a ne na moju, koja je tada iznosila „4”, četvrtasto i elastično poput gumenog jastuka. Isto tako, početkom leta 1906 – leta kad sam se upustio u sakupljanje leptirova – imao sam sedam, a ne šest godina kao što je prvobitno navedeno u katastrofalnom drugom pasusu šestog poglavlja. Moram priznati da se Mnemosina pokazala kao veoma nesmotrena devojka.

Svi datumi dati su prema novom kalendaru: u devetnaestom stoleću kasnili smo za ostatkom civilizovanog sveta dvanaest dana, a s ulaskom u dvadeseto – trinaest. Po starom kalendaru, rođen sam 10. aprila, u zoru, poslednje

godine prošlog stoleća, što je, recimo, u Nemačkoj (da su odmah uspeli da me prenesu preko granice) padalo 22. aprila; ali pošto su svi moji rođendani proslavljani, sve manje svečano, u dvadesetom stoleću, svi su, uključujući i mene, nakon što su nas Revolucija i iseljenje prebacili sa julijanskog na gregorijanski kalendar, obično dodavali trinaest, umesto dvanaest dana na taj 10. april. To je ozbiljna greška. Šta nam je činiti? Vidim da mi je u najnovijem pasošu kao datum rođenja naveden 23. april, kada su se takođe rodili i Šekspir, moj nećak Vladimir Sikorski, Širli Templ i Hejzel Braun (koja, štaviše, ima i isti pasoš kao ja). To je, dakle, problem. Nesposobnost računanja sprečava me da ga razrešim.

Kada sam, posle dvadeset godina odsustva, doplovio opet u Evropu, obnovio sam veze koje se behu raspale i pre no što sam je napustio. Tokom tih porodičnih okupljanja, *Pričaj, sećanje!* bilo je izloženo strogom sudu. Proveravani su određeni datumi i okolnosti, pri čemu se ispostavilo da sam u mnogim slučajevima pogrešio ili da nisam podrobno ispitao neku nejasnu, ali dokučivu uspomenu. Moji savetnici su neke činjenice odbacili, smatrajući ih legendama ili glasinama, ili pak dokazali da se, ako i jesu bile istinite, odnose na događaje ili razdoblja različite od onih za koje ih je vezivalo moje nesigurno sećanje. Moj rođak Sergej Sergejevič Nabokov pružio mi je neprocenjive informacije o istoriji naše porodice. Obe moje sestre gnevno su mi zamerile na opisu putovanja u Bijaric (početak sedmog poglavlja) i, zasuvši me pojednostima, ubedile me da sam pogrešio što sam napisao da su ostale kod kuće („sa dadiljama i tetkama“!). Ono što nisam uspeo da preradim usled nedostatka određenih dokumenata radije sam izbrisao zarad sveopšte istine.

Sa druge strane, brojne činjenice vezane za naše pretke i druge osobe koje su u međuvremenu iskrsele uključene su u ovu, konačnu verziju dela *Pričaj, sećanje!* Nadam se da ću nekad napisati i *Pričaj dalje, sećanje!*, pripovest o godinama provedenim u Americi, od 1940. do 1960: u mojim zavojnicama i loncima za topljenje i dalje se odvija isparavanje izvesnih lako isparljivih materija i taljenje kojekakvih metala.

Čitalac će tu i tamo u ovoj knjizi naići na reference na moje romane, ali činilo mi se, sve u svemu, da sam se dovoljno namučio dok sam ih pisao, te da ih ne treba preživati. Moji skorašnji predgovori engleskim prevodima *Lužinove odbrane*, 1930 (*The Defense*, Putnam, 1964), *Očajanja*, 1936 (*Despair*, Putnam, 1966), *Poziva na pogubljenje*, 1938 (*Invitation to a Beheading*, Putnam, 1959), *Dara*, 1952, koji je izlazio u nastavcima 1937/38 (*The Gift*, Putnam, 1963) i *Špijuna* (*The Eye*, Phaedra, 1965) donose prilično detaljan i živopisan prikaz stvaralačkog aspekta moje evropske prošlosti. Za one koje zanima potpuniji spisak mojih izdanja, postoji iscrpna bibliografija koju je sačinio Diter E. Cimer (*Vladimir Nabokov Bibliographie des Gesamtwerks*, Rowohlt, 1. izdanje decembar 1963; 2. ispravljeno izdanje maj 1964).

Mat u dva poteza opisan u poslednjem poglavlju preštampan je u *Šahovskim problemima* Liptona, Metjuza i Rajsa (Faber, London 1963, str. 252). Međutim, moje najzabavnije dostignuće jeste problem „Beli vraća potez”, koji sam posvetio E. A. Znosko-Borovskom, koji ga je objavio, tridesetih godina (1934?), u emigrantskom dnevnom listu *Poslednje novosti*, u Parizu. Ne sećam se najjasnije pozicije

da bih je ovde zabeležio, ali možda će ga neki ljubitelj „vilinskog šaha”¹ (u kakav tip problema spada i ovaj) pronaći jednog dana u nekoj od onih blagoslovenih biblioteka u kojima su stare novine prebačene na mikrofilm, kao što bi trebalo učiniti sa svim našim sećanjima. Kritičari su prvu verziju čitali mnogo nemarnije nego što će čitati ovu: samo je jedan od njih primetio moju „otrovnu strelicu” upućenu Frojdu u prvom pasusu osmog poglavlja, u drugom delu, a nijedan nije otkrio ime slavnog karikaturiste i omaž koji sam mu posvetio u poslednjoj rečenici drugog dela jedanaestog poglavlja. Krajnje je neprijatno kad pisac mora da ukazuje na takve stvari.

Kako ne bih uvredio žive ili uznemirio mrtve, izmenio sam neka lična imena. Ona su u indeksu stavljena pod navodnike. Sastavio sam ga radi sebe, iz praktičnih razloga, tek da bih popisao neke ljude i teme vezane za svoju prošlost. Njegovo prisustvo rasrdiće prostake, ali možda se dopadne uviđavcima, makar i stoga što

Kroz ovog indeksa okno
 Ružin se penje put
 I pirka lahor *ex Ponto*
 Kroz prozor odškrinut.

Vladimir Nabokov
 5. januar 1966.
 Montre

¹ *Fairy chess* (engl.) – vilinski ili bajkoviti šah, oblast problemskog šaha u kojoj su izvesna šahovska pravila izmenjena. Izraz je smislio Henri Tejt 1914. godine. (Sve fusnote su redakcijske.)

POGLAVLJE I

1

Kolevka se njiše nad bezdanom, i razboritost nam govori da je naš život tek kratkotrajna pukotina slabašne svetlosti između dve večnosti tame. Iako su one jednojajčane bliznakinje, čovek se u prenatalni bezdan obično zaškljeda spokojnije nego u onaj ka kome jezdi (brzinom od otprilike četristo pedeset otkucaja srca na čas). Poznajem, doduše, jednog mlađanog hronofoba koga je obuzelo nešto nalik panici kada je prvi put gledao porodični film snimljen nekoliko nedelja pre svog rođenja. Video je jedan gotovo nepromenjen svet – istu kuću, iste ljude – a onda je najednom shvatio da on u tom svetu uopšte nije postojao i da niko nije žalio zbog njegove odsutnosti. Ugleđao je na trenutak svoju majku kako maše s prozora na spratu i taj nepoznati pokret ga je uznemirio, kao da je u pitanju kakav zagonetni oproštaj. Ali posebno ga je prestravio prizor potpuno novih dečjih kolica koja su stajala u predvorju sa samozadovoljnom napadnošću mrtvačkog sanduka; čak su i ona bila prazna, kao da su mu se, u tom obrnutom sledu događaja, rastočile i same kosti.

Mladi su skloni takvim uobraženjima. Ili, drugim rečima, te večnosti, prva i potonja, obično odišu nečim

mladalačkim – osim ako njima, eventualno, ne upravlja neka starodrevna i stroga religija. Priroda od čoveka u zre-
lim godinama očekuje da ta dva crna ništavila, ono koje
mu prethodi i ono što sledi nakon njega, prihvati s istom
ravnodušnošću s kojom prihvata začudne maštarije izme-
đu njih. Sa uobraziljom, najvećim užitkom besmrtnika i
nezrelih, treba imati mere. Da bismo uživali u životu, ne
smemo u njoj odveć uživati.

Odlučno sam protiv takvog stanja stvari. Obuzima me
neodoljiva želja da izađem na ulicu i protestujem protiv
prirode. Moj um se neprestano besomučno napreže ne bi
li razabrao i najslabiji tračak ličnog u bezličnoj tmini koja
obujmljuje moj život. Verovanje da tu tamu uzrokuju tek
zidine vremena što mene i moje izranjavane pesnice raz-
dvajaju od slobodnog sveta bezvremenosti drage volje de-
lim sa najživopisnije obojenim divljakom. Ponovo sam u
mislima pohodio daleka područja – i što sam dalje hodio,
to mi se misao beznadežnije sužavala – gde sam pipkajući
tragao za nekim tajnim otvorom, da bih naposletku uvi-
deo da je tamnica vremena sferična i bezizlazna. Sve sam
pokušao, osim samoubistva. Odrekao sam se sopstvenog
identiteta ne bih li se prometnuo u puku utvaru i tako
se ušunjao u svet koji je postojao pre mog začeca. Pod-
nosio sam u svome umu ponižavajuće društvo viktori-
janskih spisateljica i penzionisanih pukovnika koji su se
prisećali kako su, u bivšim životima, bili robovi glasnici
na nekom rimskom drumu ili mudraci pod vrbama Lase.
Pretresao sam svoje najranije snove tragajući za ključe-
vima i naznakama – i odmah da kažem da bespogovorno
odbacujem prostački, oveštali, u osnovi srednjovekovni
duhovni vidokrug Frojda, sa njegovom mušičavom potra-
gom za seksualnim simbolima (koja unekoliko podseća

na potragu za bejkonovskim akrostihovima u delima Šekspira) i ogorčenim embriončićima što iz svojih prirodnih skrovišta uhode ljubavni život roditeljâ.

Isprva nisam bio svestan da je vreme, na prvi pogled tako bezgranično, zapravo tamnica. Dok čeprkam po svome detinjstvu (što je najpribližnije ispitivanju vlastite večnosti), buđenje svesti vidim kao niz isprekidanih bleškova, pri čemu se vremenski razmaci između njih postepeno skraćuju sve dok se ne uobliče u blistave blokove opažanja, koji sećanju obezbeđuju nepostojan oslonac. Naučio sam da brojim i govorim manje-više istovremeno u vrlo ranom uzrastu, ali samospoznaja da sam ja – ja, a moji roditelji – moji roditelji učvrstila se, izgleda, tek kasnije, i beše neposredno povezana s mojim uviđanjem njihove životne dobi u odnosu na svoju. Sudeći po jarkoj sunčevoj svetlosti koja mi, kad pomislim na to otkrovenje, odmah preplavi sećanje reznastim osunčanim mrljama što prodiru kroz slojevitou strukturu zelenila, verujem da se to, po svoj prilici, dogodilo na majčin rođendan, u pozno leto, na selu, kada sam postavio izvesna pitanja i promislio odgovore koje sam dobio. Sve je to, dakako, u skladu sa teorijom rekapitulacije; pojava refleksivne svesti u umu našeg najdaljeg pretka zasigurno se podudara s buđenjem osećaja za vreme.

I tako, kad se nedavno obznanjena, sveža i skladna formula moga uzrasta, četiri, suočila sa roditeljskim formulama, trideset tri i dvadeset sedam, sa mnom se nešto dogodilo. Doživeo sam strahovito okrepiljujući potres. Kao da sam bio podvrgnut ponovnom krštenju, neuporedivo božanstvenijem od onog pravoslavnog zagnjurivanja koje je pedeset meseci ranije, uz dreku i plač, iskusio polupotopljeni polu-Viktor (moja majka je, kroz priškrinuta

vrata, iza kojih su se, kako je nalagao drevni običaj, roditelji povukli, uspela da ispravi šepRTLjavog protojereja, oca Konstantina Vetvenickog), odjednom sam osetio kako uranjam u blistavu i pokretljivu sredinu, naime, u čisti element vremena. Delio sam ga – baš kao što razigrani kupači dele ljeskavu morskU vodu – sa bićima različitim od sebe, no s kojima sam bio povezan sveopštim tokom vremena, okruženjem nimalo nalik prostornom svetu, koji mogu da opažaju ne samo ljudi, već i majmuni i leptirovi. U tom trenutku postao sam izrazito svestan da je dvadesetsedmogodišnje biće, u nečem ružičasto-belom i mekom, što me drži za levu ruku – moja majka, a ono tridesettrogodišnje, u zlatno-belom i krutom, što me drži za desnu – otac. Dok su oni šetali u korak, ja sam se između njih kerebećio, pa trčkarao, pa se iznova kerebećio, gazeći s jedne na drugu osunčanu mrlju, sredinom staze koju danas s lakoćom prepoznajem kao aleju opervaženu ukrasnim hrastovim mladicama u parku na našem seoskom imanju, Viri, u nekadašnjoj Petrogradskoj guberniji, u Rusiji. I zaista, kad pogledam sa svog sadašnjeg udaljenog, samotnog, bezmalo nenastanjenog grebena vremena, vidim majušnog sebe kako tog avgustovskog dana 1903. godine proslavljam rođenje svesnog života. Ako su ono dvoje što su me vodili za ruke, jedno sleva, a drugo zdesna, i bili prisutni u mom maglovitom dečjem svetu, krili su se onomad pod maskom nežnih anonimusa; ali sada se očeva odora, blistavi mundir konjičke garde, sa glatkom, zlaćanom oblinom oklopa koji mu se sijao na grudima i leđima, uzdizala poput sunca, a potom sam se još nekoliko godina živo zanimao za starost svojih roditelja, neprestano ih zapitkujući o tome, kao kakav

nespokojni putnik što se raspituje za vreme kako bi proverio tačnost svog novog sata.

Moj otac je, uzgred da napomenem, odslužio vojni rok davno pre mog rođenja, pa je paradnu uniformu svog starog puka obukao verovatno iz šale povodom svečane prigode. Jednoj šali, dakle, dugujem prvi problesak potpune svesti – što takođe sadrži rekapitulativne implikacije, pošto su prva bića na zemlji koja su postala svesna vremena bila i prva bića koja su bila u stanju da se osmehnu.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
POGLAVLJE I • (prevod Alen Bešić)	15
POGLAVLJE II • (prevod A. B.)	33
POGLAVLJE III • (prevod A. B.)	55
POGLAVLJE IV • (prevod A. B.)	89
POGLAVLJE V • (prevod A. B.)	111
POGLAVLJE VI • (prevod Milica Kecojević)	143
POGLAVLJE VII • (prevod Srđan Vujica)	169
POGLAVLJE VIII • (prevod M. K.)	185
POGLAVLJE IX • (prevod M. K.)	211
POGLAVLJE X • (prevod M. K.)	237
POGLAVLJE XI • (prevod S. V.)	261
POGLAVLJE XII • (prevod S. V.)	277
POGLAVLJE XIII • (prevod S. V.)	305
POGLAVLJE XIV • (prevod M. K.)	333
POGLAVLJE XV • (prevod M. K.)	355

Vladimir Nabokov
PRIČAJ, SEĆANJE!
Iznova posećena autobiografija

Za izdavača
Dijana Dereta

Lektura i korektura
Kalipso

Likovno-grafička oprema
Marina Slavković

Prvo DERETINO izdanje

ISBN 978-86-6457-443-3

Tiraž
1000 primeraka

Beograd 2022.

Izdavač / Štampa / Plasman
DERETA doo
Vladimira Rolovića 94a, 11030 Beograd
tel./faks: 011/ 23 99 077; 23 99 078

www.dereta.rs

Knjižara DERETA
Knez Mihailova 46, tel.: 011/ 26 27 934, 30 33 503

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.111(73):929 Набоков В.

НАБОКОВ, Владимир Владимирович, 1899–1977

Pričaj, sećanje! : iznova posećena autobiografija / Vladimir Nabokov ; prevod sa engleskog Alen Bešić, Milica Kecojević, Srđan Vujica. – 1. Deretino izd. – Beograd : Dereta, 2022 (Beograd : Dereta). – 373 str. ; 21 cm. – (Biblioteka XX vek / [Dereta])

Prevod dela: Speak, memory. – Tiraž 1.000. – Beleška o autoru: str. 1. – Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-6457-443-3

а) Набоков, Владимир Владимирович (1899–1977) -- Аутобиографија
COBISS.SR-ID 69921033